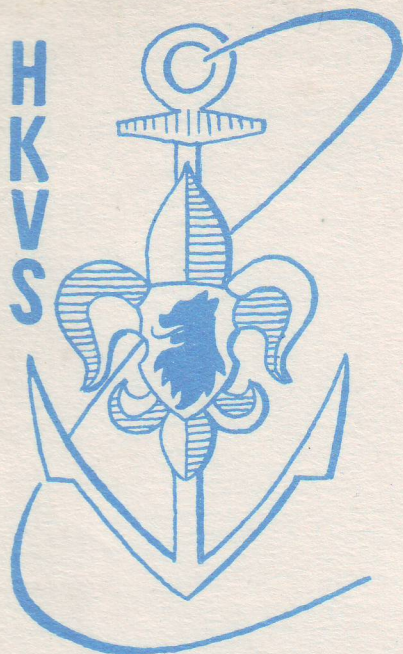

H
K
V
S

ČESKOSLOVENSKÝ
JUNÁK

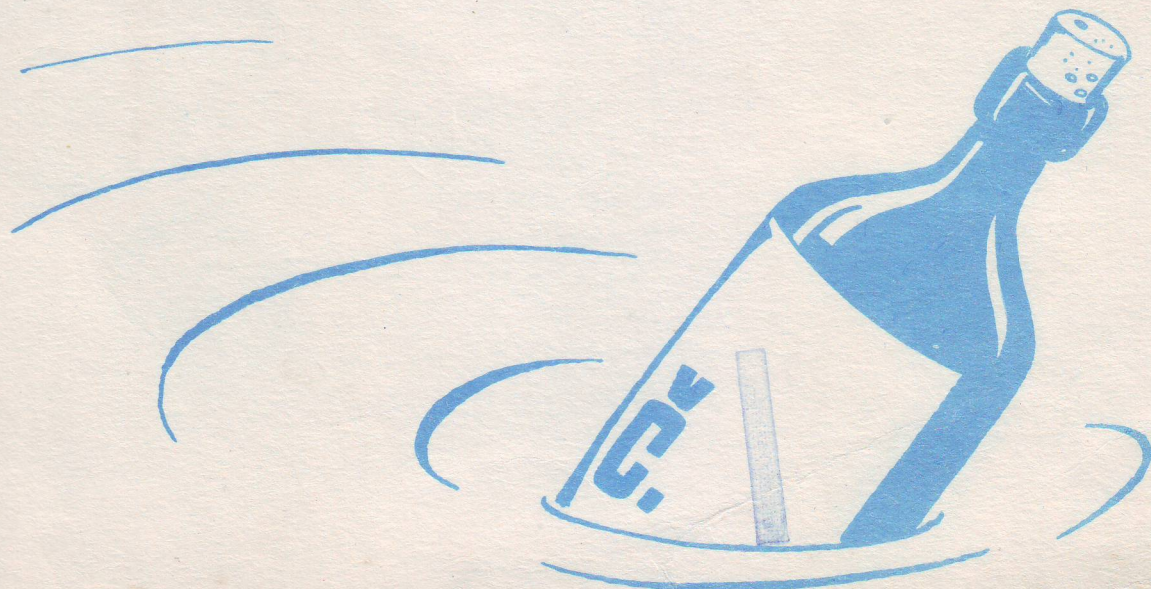
HLAVNÍ KAPITÁNÁT
VODNÍCH SKAUTŮ

---

informační oběžník vodních skautů

• • • • •

**KAPITÁNSKÁ
POŠTA**

br. Josef Štok, hlavní kapitán HKVS
VODNÍ SKAUTING V R. 1969

Uplynul opět jeden kalendářní rok - rok 1969. S touto skutečností úzce souvisí povinnost ohlédnutí se zpět a pravdivě zhodnotit, co bylo v uplynulém roce vykonáno dobře a co špatně. Abychom se všichni poučili a mohli dobrého využít i v budoucnu a špatného se včas vyvarovali.

Minulý rok se vyznačoval konsolidací skautského hnutí a upevnění vodáckých oddílů, a to po stránce ideové a morální, junácké výchovy i po stránce finanční i materiální. Řada činovníků oddílů vodních skautů a skauetek absolvovala během roku Lesní školy, které jim bezesporu daly mnohostranné podněty a vědomosti pro jejich další práci v oddílech. Jejich záslužné výchovné práci napomáhá rovněž řada metodických knih a příruček vydaných v uplynulém roce tiskem nebo svépomocí na rozmnožovacích strojích všeho druhu.

Ovšem, že vydávání těchto metodických děl, příruček a pokynů, jakož i absolvování Lesních škol není skvělé junácké myšlenky nic platné, pokud skautští činovníci tyto metodické materiály náležitě neprostudují a neuplatní ve svém oddíle. Bylo by rozhodně velkou chybou, kdyby setrvali na místě a pracovali dále jen po své, jak říkáme vyjeté koleji, která jest pro ně jistě velmi pohodlná, a však ne příliš účinná ve výchovném působení. Přihlížíme-li k dnešnímu věkovému rozvrstvení vedoucích oddílů a v důsledku toho k jejich junáckým znalostem a zkušenostem, je správná obava, že řada jich vede své oddíly více po vnější formě junáctví. Často zapomínají, že junácká a skautská výchova má své mravní základy a zásady, které nám mají přispět při výchově řádných a čestných občanů našeho národa. Ve vlastní skautské sebevýchově čeká všechny činovníky ještě hodně práce, mají-li oprávněně a zaslouženě nésti i v budoucnu titul junáckého činovníka.

V porovnání s r. 1968 došlo v r. 1969 k poměrnému zlepšení stavu lodního parku v oddílech vodních skautů a skauetek. Velká část oddílů se tak mohla věnovati vedle vlastního junáckého výcviku i soustavnému vodáckému výcviku na vodě. Rychlejšímu rozvoji a hlavně výstavbě lodí brání především nedostatek vhodného stavebního materiálu a nedostatek finančních zdrojů.

Rovněž otázka oddílových kluboven doznala v uplynulém roce podstatného zlepšení. Mnoho skautských oddílů dostalo přiděleny místnosti jako klubovny od M N V. Celá řada vodáckých oddílů přistoupila k vlastní výstavbě kluboven a loděnic. V tomto směru věříme, že s nastávající konsolidací národního hospodářství se postupně takélepší finanční zdroje našeho hnutí a tím se rovněžlepší celkové vyhlídky vodáckých oddílů. Bude pak jen záležitostí na jejich iniciativě, pracovitosti a schopnostech, kdy budou mít vlastní potřebné lodě a vlastní střechu nad hlavou.

Proti r. 1968, kdy se na letních táborech hodně improvizovalo, měly letní tábory r. 1969 značně vyšší úroveň, a to jak po stránce materiální, tak i po stránce vlastní junácké ideové výchovy. Návštěvy letních táborů celkem prokázaly, že ve většině případech vedení letních táborů 1969 bylo dobré a že vedoucí oddílů měli pevně stanovený a předem vypracovaný výchovný program pro celou dobu pobytu v přírodě. Zejména stravování, hygienická služba a zdravotnická péče byly povětšinou na vysoké úrovni. Na letních táborech v minulém roce byla soustavně prováděna výuka plavání nebo doškolení a zdokonalování plavání. Mnohé letní tábory oddílů vodních skautů a skautek měly již dostatečné množství lodí. Proto se zde mohlo přikročit k soustavnému vodáckému výcviku na lodích.

Z výsledků Svojsíkova závodu je zřejmé, že ve vodáckých oddílech nebylo věnováno dosti péče vlastní junácké výchově, neboť do krajských kol tohoto skautského závodu se probojovaly pouze 4 oddíly vodních skautů a skautek /3 oddíly chlapecké a jeden oddíl dívčí/. Do ústředního kola Svojsíkova závodu se probojoval pouze 1 vodácký oddíl - 92. dívčí oddíl vodních skautek Plzeň. V porovnání se stávajícím počtem vodáckých oddílů není tento výsledek nikterak uspokojivý. Námitky některých kapitánů a kapitánek oddílů, že ve Svojsíkově závodě bylo hodně administrativních prvků, nejsou opodstatněné a je tyto námitky již předem nutno odmítnouti. Tyto administrativní prvky znamenaly pro každý oddíl pořádek a utužení vlastní kázně. Junák-skaut jest přece především ukázněný. Tato zásada musí platit stejně pro nováčka, vlče, světlušku-žabičku, skauta či skautku, jako pro činovníky v oddílech a přístavech - střediscích.

Velmi potěšitelným zjevením pro další rozvoj junácké myšlenky je neustálý růst počtu oddílů /smeček a rojů/ vodáckých vlčat a žabiček při vodáckých oddílech a přístavech. Z původních 4 oddílů vlčat a světlušek-žabiček, registrovaných na začátku r. 1969, vzrostl celkový počet těchto oddílů /smeček a rojů/ během r. 1969 na 17 oddílů. Vykazují tak ze všech vodáckých skautských oddílů největší procentní přírůstek. Velká řada vodáckých skautských činovníků správně pochopila základní myšlenku práce s těmito nejlepšími, kteří jsou soustavně vychovávaní od útlého mládí v základním duchu junácké a skautské myšlenky, pravidelně tělesně připravováni na práci na vodě, budou jistě jednou velice platnými členy oddílů vodních skautů a skautek, pokračovateli skvělé skautské ideje.

Suchá čísla naší statistiky říkají, že k prvnímu lednu 1969 bylo zaregistrováno celkem 112 oddílů vodních skautů a skautek /92 chlapeckých oddílů, 15 dívčích a 4 oddíly vlčat a žabiček/. K 31. prosinci 1969 bylo již celkem zaregistrováno 140 oddílů vodních skautů a skautek /99 chlapeckých oddílů, 24 dívčích oddílů a 17 oddílů vlčat a žabiček/. Během r. 1969 tudíž přibýlo 7 chlapeckých, 8 dívčích a 13 vlčáckých oddílů.

Hlavní Kapitanát vodních skautů se sešel během uplynulého kalendářního roku 1969 v 26 pracovních schůzích s náplní převážně metodickou. Náčelnictva obou kmenů /chlapeckého i dívčího/ schválilo předložené vodácké doplňky ke stupňům zdatnosti /nováčkovské, I. a II. stupeň/. Náčelnictvo dívčího kmene dokonce schválilo návrh kapitánské zkoušky, zatímco náčelnictvo chlapeckého kmene návrh kapitánské zkoušky dosud neprojednalo.

Ve dnech 22. a 23. února 1969 uspořádal HKVS pracovní poradou všech kapitánů a přístavních oddílů vodních skautů a skautek ve Světlé n. Sázavou. Této pracovní poradě se zúčastnilo 55 činovníků. V rámci programu bylo projednáno mnoho aktuálních výchovných problémů vodních skautů a skautek.

Z pověření obou náčelnictev /chlapeckého a dívčího kmene/ uspořádal HKVS ve dnech 3. - 16. srpna 1969 ve Světlé n. Sázavou III. Lesní Školu vodních skautů za účasti 39 posluchačů. Škoda, že katastrofální nízký vodní stav řeky Sázavy nedovolil úplně vyčerpání naplánovaného vodáckého výcviku. Přesto se oprávněně domníváme, že III. LŠ vodnicků skautů splnila své poslání a dala všem posluchačům dobré základy pro další junáckou výchovu a pro vodní výcvik v oddílech vodních skautů a skautek.

Které hlavní úkoly čekají oddíly vodních skautů a skautek a jejich činovníky v letošním roce - r. 1970?

1. Kapitány a přístavné oddílů čeká:

- svědomité prostudování veškeré dostupné junácké - skautské literatury,
- absolvování Lesní školy /pokud ji již dříve neabsolvovali/,
- složení vůdcovské zkoušky s doplňkovou kapitánskou zkouškou /pokud ji již dříve nesložili/,
- vypracování skutečného- reálného plánu práce a rozvoje pro svůj oddíl /nikoliv fantastický/,
- náležitě si uvědomit pojem junácké a skautské kázně a vyvodit z toho příslušné závěry pro svou vlastní osobu, budou se snažit ze všech sil o větší sebekritičnost a omezi kritiku ostatních,
- uvědomit si velkou odpovědnost vůči rodičům, národu a vlasti za mládež, kterou vychovávají ve svých oddílech v duchu skautské myšlenky,
- žít podle junáckého desatera a slibu, které jim musí být životním krédem.

2. Oddíly vodních skautů a skautek čeká:

- soustavné probírání jednotlivých bodů a prvků stupňů junácké zdatnosti i s vodáckými doplňky,

- důkladně se seznámit se všemi pracemi potřebnými pro život v přírodě,
- detailně zvládnout vodácký výcvik a techniku,
- zúčastnit se všech vypsanych junáckých soutěží v okrese nebo kraji,
- přispět co největším počtem odpracovaných hodin ke zdaru skautské akce "Milion hodin republiky",
- uspořádat po dohodě se sousedními oddíly vodních skautů a skautek mezioddílové vodácké závody,
- uspořádání letních stálých nebo putovních táborů po důkladné a pečlivé přípravě,
- žít důsledně podle junáckého slibu, hesla a desatera a být tak zářným příkladem ostatní mládeži.

- x - x - x - x - x -

Rámcová dohoda

mezi

oborovým ředitelstvím Vodní toky - Praha

a

Junákem, ústředím skautské výchovy - Praha.

Vodácké skautské oddíly, zapojující se do "Služeb vlasti", přihlašují se dobrovolně na základě svého speciálního vodáckého výcviku ku spolupráci s oborovým ředitelstvím Vodní toky, Praha, v rámci ochrany života a zdraví spoluobčanů, ochrany majetku národního i soukromého a k udržení estetického prostředí našich vod.

Na základě ústní dohody ze dne 25. října 1968 a dopisu Ředitelství vodních toků ze dne 26. listopadu 1968 čj. 22-1013/1968 bude spolupracováno v těchto směrech:

a/ povodňová ochrana:

1. nasekávání ledu,
2. prohlídka toků před příchodem jarních vod,
3. odstraňování překážek na tocích,
4. hlídková a spojovací služba,
5. záchranné práce dle dispozic povodňových orgánů NV.

b/ hlášení znečišťování vod:

1. oznamovat znečišťování toků,
2. oznamovat úhyny ryb příslušnému NV, SNB nebo pracovišti podniku

Povodí.

c/ údržba vodních toků:

1. údržba travnatých porostů jako kosení trávy, drnování, rozhrabování krtin, znovuosetí vyhynulých míst, přihnojování a obnova porostů,
2. údržba vrbových porostů a vegetačního opevnění,
3. údržba průtočného profilu,
4. ošetřování lesních porostů v břehovém pásmu.

Odměna za služby uvedené pod písmenem c/ může být vyjádřena finančně neb materiálně jako zapůjčení drobných plavidel podniku Povodí, poskytnutím místa a odpadového materiálu na stavbu kluboven, poskytnutím kotviště nebo oploceného místa pro úschovu lodí apod.

Všechny formy spolupráce budou konkrétně projednány vodáckými oddíly s jednotlivými vedoucími pracovišť podniků Povodí podle místních potřeb a podmínek a budou uvedeny v čílcích smlouvách, v nichž zejména budou uvedeny v dílcích smlouvách, v nichž zejména budou zakotvena konkrétní ustanovení v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci.

Spolupráce Junáka podle této rámcové dohody a podle výsledku projednání s generálním ředitelstvím Státní pojišťovny je kryta globálním pojištěním, uzavřeným s platností od 1. dubna 1969 na úraz jako "Společné pojištění Svazu mládeže".

Tato rámcová dohoda platí v plném znění také pro všechny ostatní skautské oddíly.

Po podpisu této rámcové dohody se obě strany zavazují, že do 30ti dnů vydají podřízeným složkám po vzájemné dohodě potřebné pokyny k uskutečnění jednotlivých dohod.

Vodní toky, obor. ředitelství-Praha:

Junák, ústředí skautské výchovy
v Praze:

podpis nečitelný

generální ředitel:

podpis nečitelný

hlavní kapitán vodních skautů:

podpis nečitelný

kulaté razítko:

Junák-Hlavní Kapitanát
vodních skautů

V Praze dne 29. prosince 1969.

Br. ing. Zdeněk Hájek - přístavní HKVS
SEBEZDOKONALOVÁNÍ V RÁMCI SKAUTSKÉHO VODÁCKÉHO PROGRAMU

Skautská idea, náš program a naše vodácké možnosti jsou naprosto nevyčerpatelné, jak v létě, tak i v zimě. Jak máme upravit svůj program ve vodáckém oddíle především v zimních měsících? Rozlišujeme 2 výchovně-programové systémy, podmíněné zejména vyspělostí členů oddílu.

Máme-li oddíl složený z nováčků, neskautů a nevodáků, využíváme zimních měsíců především k dosažení určité skautské vyspělosti, abychom na jaře na vodu šli už se skauty. Osou této snahy jsou stupně junácké zdatnosti, z nichž ty nejdůležitější body rozvádíme do krátkých přednášek, do her a praktických cvičení. A protože musíme mít chlapce a dívky jako budoucí zdatné vodní skauty a skautky připravené i vodácky na jarní vodu, přibíráme čas od času k přednáškám otázky z vodácké teorie dle článků z KP. Je-li v oddíle více členů již s dobrým skautským základem, mám práci poněkud ulehčenu. Je však na nás, abychom skautskou myšlenku a zásady dobře prohloubili a systematicky je doplňovali vodáckou teorií. Můžeme provést praktické ukázky, což se nejlépe provádí v dobře vedených debatách těchto vodáckých oborů.

Na druhé straně oddíl dobrých skautů a skautek a přitom i vodáků, je na tom mnohem a mnohem lépe. Kapitán nebo kapitánka se může již ohlížet po určité specializaci. Můžeme přijít k přesvědčení, že všechny stupně junácké zdatnosti i vodáckých doplňků jsme vyčerpali. To může být teoreticky pravda, že snad jsme vyčerpali stupně jakožto takové, ale jistě jsme nevyčerpali možnosti, které nám skautská myšlenka dává. Vždyt skauting to je především sebevýchova v bratrském nebo sesterském kolektivu.

Výchova skauta a skautky přece nespočívá jen v poznání přírody, zrovna tak jako vodní skaut a skautka neustrne jen u otázek svého vodáckého výcviku. Snahou každého skauta a skautky musí být, aby stoupal nejen po stupních skautské technické výchovy, ale aby pevně zaujímal své postavení také na stupních mravní výchovy. Duševní a společenská výchova souvisí přímo se skautskou výchovou. A zde máme my, kapitáni a kapitánky oddílů s vyspělými skauty a skautkami - vodáky to nejkrásnější, ale také nejodpovědnější pole působnosti: Z výborných skautů a skautek vypilovat čisté, lepší členy lidské společnosti na dobrém duševním základě.

Jak dosáhneme cíle? Uplatňováním skautských zásad, členům oddílů již dobře známých, doplňujeme debatami z oboru literárního, uměleckého, hudebního, sportovního apod., vyplněné a nebo podložené čtením příslušných kapitol určitých autorů. Naskytne se jistě i příležitost navštívit s členy oddílů divadelní představení nebo dobrý film, přednášku se zajímavým tématem, výstavu, sportovní utkání nebo vykonat exkurzi, popř.

pozvat si do klubovny k přednášce odborníka žádaného oboru. A tím dáme chlapcům a dívkám tu nejlepší možnost a příležitost jejich vzestupné výchovy - možnost sebezdokonalování.

Poslyšte teď, co o sebezdokonalování nám říká už br. Jan Novák ve Svojsíkových "Základech junáctví":

Snaha státi se lepším, dokonalejším je snahou nejušlechtlejší. Poznej sebe sama. Zvol si vzory dokonalosti, jimiž okrášleny jsou dějiny lidstva všech věků. A snaž se ji m přiblížiti. Nikdy však nemysli si, že jsi již naprosto dokonalým. Vždy bude Ti scházeti ještě něco k dokonalosti úplné. A proto^v sebezdokonalování není možno nikdy ustati. Nejvyšší dokonalost lidská je krásným ideálem, a proto pro slabého člověka nedosažitelná. Má však každý povinnost, aby svým činem, svým srdcem a svou duší přidal se k těm, jimž nejvyšší blaho člověčenstva je cílem nejžádoucnějším.

Sebezdokonalení je úhelným kamenem junácké společnosti, neboť slabí, nerozhodní a váhaví lidé nemají zde místa. Silná vůle a poctivé úmysly přemohou však mnoho. A kdo jich včas užívá, stoupá ve své dokonalosti krok za krokem. A v novém roce Vám všem přejeme, a byste tuto těžkou odpovědnost v oddíle zvládli a Váš oddíl se stal jeden z nejlepších.

- x - x - x - x - x -

Sestra Eva Mladějovská / st. /, Plzeň
BUDEME SKAUTKY?

Psalo se 22. listopadu 1968. Sešla se malá skupinka děv čat, která mají zájem o vodní skauting. Žádná z nás toho moc nevěděla, ale chut jsme měly velikou. Začínali jsme se skautskou praxí. Trochu nám to vrzalo, ale pomalu jsme překonávaly počáteční obtíže.

V prosinci 1968 jsme jely na první dvoudenní výlet. Byl spíše poznáváním zinní přírody, než pravým výletem. O vánocích jsme jely na týden na Haciendu R u Mariánských Lázní. Zde teprve začalo pravé dobrodružství. Byly jsme odkázány jen samy na sebe. Pro jídlo to bylo 3/4 hodiny na lyžích a zpět ještě k tomu pořádné stoupaní. Topení jsme si také musely obs-
tarat samy. Nejdříve jsme vyrazily do lesa na pěknou soušku /φ20-30 cm/,

porazily, rozřezaly, rozštíply ji a pak přišlo to pravé - usušit ji. Tento kotoč se každý druhý den opakoval. Přes tuto námahu jsme byly nerady, když jsme musely jet domů. Uprostřed lesů, moře sněhu, ale veselé skautské nálady jsme skládaly první skautský slib v našem oddíle vodních skautek.

Když jsme si ověřily, že nejsme žádné padavky, jezdily jsme každých čtrnáct dnů na Šipín. Jarní prázdniny jsme věnovaly posledním zbytkům sněhu na Antýglu. Sluníčko nám přálo a tak nám týden pěkně uběhl. Naučit se dobře lyžovat to byl náš prvořadý úkol. Některá děvčata to zvládla dobře, jiná za sebou nechávala řadu "lavorů". Koncem týdne jsme již znaly dost, abychom se mohly pustit na delší výlet. I zde jsme zkoušely své tábornické umění v rozdělávání ohně na sněhu. V Plzni jsme pak pokračovaly ve skautské praxi, připravovaly se na okresní kolo Svojsíkova závodu. Dokončovaly kroniky, vyráběly si osobní totemy, medicíny apod. Chodily jsme pilně na brigádu na pozemek, kde již dnes stojí naše klubovna. Ukončily jsme kormidelnický kurz, plnily I. stupeň, prostě práce jsme měly stále dost a dost. V květnu 1969 jela 2 děvčata na soutěž: 7 bílých spinningů, kde se v několika soutěžích umístila na druhém a třetím místě.

V červnu se uskutečnil krajský sraz vodních skautů, kde jsme dostaly náš první vodní dopravní prostředek - pramci. Také jsme se zde dozvěděly, že postupujeme do krajského kola Svojsíkova závodu. A najednou zde byl konec školního roku a nás čekal měsíční letní tábor. Honem jsme všechno zabýlily a odjely na tábor.

Veliká louka uprostřed lesů a na ní ležela hromada krajinek, lodě, bedny a nikde nic víc. Co nejdřív? Stavěly jsme podsady a každá dívka se vdychu ptala, zda již večer bude spát se střechem nad hlavou. O pořezané, poškrábané a potlučené ruce a nohy nebylo nouze. Přesto však večer měl každý stan postaven. Další dny jsme pokračovaly v ostatních táborových stavbách - kuchyň, brána, táborový kruh. Ani jsme se nenadály a byl z toho skoro celý týden. Sluníčko nám přálo a tak jsme konečně začaly s pravou voďařinou. Každá z nás držela pádlo v ruce jako vařečku. Po určité době jsme to všechno jakž takž zvládly. Nejvíce jsme se našmály, když jsme přišly na to, jak se úmyslně "udělat". Pak už jsme jinak na vodu nechtěly. Nejdříve vždy doprostřed rybníka a tam se dvakrát vyklopit. Teprve potom mohl začít normální vodní výcvik. A tak nám čas rychle ubíhal, plnily jsme bobříky, I. stupeň pozemní i vodní. Hrály jsme krátké i celotáborové hry, zpívaly u táboráků, v noci pozorovaly zvěř, hvězdy, Hrály noční hry a najednou tady byl poslední den tábora. Ani se nám nechtělo věřit, že už je konec. Bouraly jsme a nakládaly věci na nákladní auto. Než jsme nasedly do autobusu, každá z nás se ještě naposled otočila na louku, kde dříve stál náš tábor.

V Plzni naše první cesta vedla na stavbu klubovny. Teď tam bylo zase mnoho práce pro nás všechny. Některé z nás odjely s rodiči na dovolenou, ale malá skupinka se ještě vydala na 12-denní putovní tábor "Za krásami Šumavy". Tady nám však svatý Petr nepřál. Od prvního až do posledního dne nám přšelo. Jely jsme vlakem do Sušice, odtud autobusem do Rejnštejna. Odtud jsme si hodily rance na záda a šlapaly. Cesta Povydrín., třebaže byla do pořádného kopce, nám vesele ubíhala. Na Antýglu jsme zůstaly tři dny. Je tu mnoho zajímavostí, které jsme musely vidět: Tříjezerní slat, Hamerská a Kvildská slat. Místo, kde stával statek Podhamerského sedláka. Třetí den jsme se vydala dál k pramenům Teplé Vltavy a pak dál až do Horní Vltavice. Z Horní Vltavice na Boubín a Lenoru, potom na Lipno, Čertovu stěnu a proudy, Vyšší Brod, Rožmberk a Český Krumlov, kde jsme končily naši pout a vrátily se do Plzně.

Přišel konec prázdnin, začala opět škola. Naše práce však nekončila. Pilně jsme se připravovaly na krajské kolo Svojsíkova závodu. V závodu jsme se umístily na druhém místě a jely jsme proto do Prahy na ústřední kolo. Mezitím jsme stále pracovaly na výstavbě klubovny.

V Praze se nám líbilo, ale to bychom ani nebyly my. Stejně jako v Plzni, jsme ztratily nervy a při terénním závodě jsme někde nechaly seznam úkolů, které jsme měly cestou plnit. Tak naše umístění tím bylo značně poškozeno. Přes všechnu smůlu jsme se dostaly na osmé místo. Měly jsme docela pěkný pocit, protože jsme byly jedinými zástupci vodáckých oddílů v tomto ústředním závodě. Doma nás už čekala radostná práce - dodělat vnitřní vybavení klubovny a slavnostně ji otevřít. Ten památný den nastal 26. 10. 1969. Máme klubovnu, nám se líbí, protože je opravdu naše.

A tím pomalu končí naše roční skautská činnost. Je nás už celkem 27. Nejsme domýšlivé, ale myslíme si, že jsme kus pořádné skautské práce udělaly, a že snad z nás budou opravdové skautky.

- x - x - x - x - x -

VŠEM KAPITÁNKÁM ODDÍLŮ A ČINOVNICÍM PŘÍSTAVŮ VODNÍCH SKAUTEK

V Kapitánské poště č. 9 jsme jménem HKVS a redakční rady přislíbili uveřejnění "Vodáckých doplňků ke stupňům junácké zdatnosti vodních skautek".

Omlouváme se za opožděné zveřejnění vodáckých doplňků ke stupňům junácké zdatnosti vodních skautek, které vzniklo dodáním rukopisu po redakční uzavěrce čísla 10 časopisu Kapitánská pošta.

Sestra Běla Hájková, člen HKVS

Náčelnictvo dívčího kmene českého Junáka schválilo ve své řádné schůzi dne 11. 10. 1969 vodácké doplňky ke stupňům junácké zdatnosti vodních skautek. Tímto dnem schválení se stávají závazné pro všechny oddíly vodních skautek.

Nyní je na Vás všech - děvčata, abyste dokázala, že jste opravdovými vodními skautkami nejen vodáckým krojem, ale svými schopnostmi, znalostmi a dovednostmi.

Nezapomenejte na zásadu, že se nejprve plní vždy body a prvky pozemních stupňů junácké zdatnosti a pak teprve vodáckých doplňků.

S chutí do toho a bude hotovo. Hodně trpělivosti a úspěchů při plnění stupňů junácké zdatnosti.

VODÁCKÉ DOPLŇKY K JUNÁCKÝM STUPŇŮM ZDATNOSTI - DÍVKY

Nováčkovská zkouška:

Složení nováčkovské zkoušky pozemních skautek.

Splní všechny vodácké doplňky žabiček.

Umí si sbalit lodní pytel.

Uplave stylově 100 m.

Uplave pod vodou 10 m.

Šlape vodu 1 min.

I. stupeň:

Složení celé nováčkovské zkoušky včetně vodáckých doplňků.

Složení I. stupně pozemních skautek je možno plnit současně.

A. teorie:

1. zná vlajku svého oddílu, přístavu, vodních skautů nejbližších dalších oddílů a odznaky mužstva i činovníků vodních skautek.

2. Prokáže místní vodní znalosti do okruhu 5 km, tzn. vše o mostech, převozech, propustích, tekoucích i stojatých vodách.

3. Zná nádraží, z který lze loď odesílat.

4. Zná minimálně 2 druhy zachraňování tonoucích.

5. Prokáže znalost vodní zvířeny a její zvyky.

Prokáže znalost vodních rostlin.

6. Zná povely na lodi a lodní názvosloví plavidel, kterých v oddíle používají.

7. Zná způsoby záchrany převržených plavidel, které v oddíle používají.
8. Zná význam havarijní a protipovodňové služby.

B. praxe:

1. Dovede provádět drobné opravy užívaných plavidel, udržovat je v dobrém stavu a dovede je správně připravit na přezimování.
2. Vyrobí v trojici kotrč nebo pádlo.
3. Najede v posádce 150 km.
4. Prokáže znalost koníčkování v posádce nebo jako jednotlivec v bidlování.
5. Zakoncuje lano, zná 3 další speciální uzly a umí spojit lano.
6. Uplave libovolným způsobem 300 m, znak 50 m.
7. Šlape vodu minimálně 2 min.
8. Skočí libovolným způsobem do vody.

II. stupeň:

Složení I. stupně včetně vodáckých doplňků.

Složení II. stupně pozemních skautek je možno plnit současně.

A. teorie:

1. Zná plavební řád.
2. Zná splavnost našich řek pro parníky, nákladní lodě a čluny, vory a sportovní plavidla.
3. Zná předpisy o vyvěšování vlajek na pevnině i na našich lodích.
4. Zná základní druhy oplachtění sportovních plavidel a jeho názvosloví.
5. Zná historii vodního skautingu ČSSR.
6. Připraví nováčka ke zkoušce z vodáckých doplňků I. stupně.
7. Zná 10 vodáckých her.
8. Zná oběh vody a její vliv na tvar a ráz zemského povrchu.
9. Postaví věrný model některé říční lodě.

B. praxe:

1. Ovládá jízdu na plavidle používaném v oddíle.
2. Dovede plavat v peřejích.
3. Dovede lovit věci z hloubky 2 m.
4. Dovede zachraňovat tonoucího několika způsoby. Předvede umělé dýchání.
5. Předvede vyprošťovací hmaty ze sevření tonoucího a dopraví ho na břeh nebo na loď.
6. Vyrobí v posádce pramici nebo jiné plavidlo.
7. Přistane s lodí na určeném místě v klidné i v proudící vodě.
8. Najede v posádce 200 km a dovede bezpečně projíždět peřeje a propusti na kormidle.

9. Dopraví loď sám pádlováním nebo bidlováním po určené trati buď na stojaté vodě 200 m, nebo proti proudu 100 m.
10. Zhotoví náčrtek 500 m řeky neregulované pro plavbu.
11. Uplave libovolným stylovým způsobem 500 m, znak bez pomoci paží 25 m, znak bez pomoci nohou 25 m, pod vodou 15 m.
12. Skočí po hlavě do vody.

- x - x - x - x - x -

ZPRÁVY Z ÚSTŘEDÍ ČESKÉHO JUNÁKA:

Vlašťovka přeje JUNÁKŮM

Nepotřebujeme Vám dokládat a Vás přesvědčovat, že televizní VLAŠŤOVKA už pro propagaci našeho junáckého hnutí udělala mnoho. Její dětské pořady s junáckou náplní jsou velice pěkné. Víc si snad ani nemůžeme přát. Jestlipak po každém takovém skautském pořadu si sednete a pošlete pohlednici nebo vlastnoručně nakreslený dopis - lístek s tím, jak se Vám pořad líbil? Nezapomente příště. V Československé televizi, ve VLAŠŤOVCE mají velkou radost, když vědí, že se jejich junácké pořady skautíkům líbí. Adresa VLAŠŤOVKY je: Praha 1, Jindřišská 16. Nešetřte chválou a upozorněte případně, co by mohla VLAŠŤOVKA také u Vás v oddíle natočit.

Radostná zpráva

Ve středu dne 10. prosince 1969 byla v Praze na Žižkově malá skautská sláva. Sestra náčelní Vlasta Macková za přítomnosti bratra náčelníka dr. Rudolfa Plajnera a celé skupiny dalších činovníků odemkla skleněné dveře do nové vlastní skautské prodejny JUN v Praze 3-Žižkov, Husitská ulice 92. Nečekejte však žádný obchodní dům, byli byste zklamáni. Kromě docela hezké prodejní místnosti je zde sklad a dvě pomocné místnosti. Věřte nevěřte, dveře do prodejny se netrhnou. Ředitel JUNu br. Alois Vlach s dalším personálem Vás rádi a ochotně obslouží. Telefon prodejny JUNu: Praha 27 52 39. Jede se tam z Vodičkovy ulice /roh Václavského náměstí/ elektrikou číslo 21, nebo ze stanice u Prašné brány Na příkopě elektrikou číslo 9 "směr Žižkov". Mimo-pražské skauty a skautky upozorňujeme, že se vystupuje ve stanici "Tachovské náměstí".

Bratr hlavní kapitán HKVS Josef Štok, bratr tajemník HKVS MUDr Jiří Zámečník a ostatní členové HKVS děkují všem touto cestou za zaslání vánoční a novoroční blahopřání. Blahopřání byla velmi vkusná, moc nás potěšila a povzbudila do další naší společné práce. Rovněž Redakční rada Kapitánské pošty srdečně děkuje touto cestou všem, kteří jí zaslali vánoční a novoroční blahopřání. Vřelá přání rádi opětužeme.

V Ý Z V A :

Zimní přechod Brd po stopách partyzánů

11. bod našeho zákona zní - skaut je nepromokavý. A měl by být také inrazu a větru a vůbec nepohodě vzdorný. Že tenhle nepsaný zákon platí, dokážeme při druhém ročníku přechodu Brd, který se stává prima tradicí, při níž máme příležitost dokázat, že drsní mužové patří do divočiny i v době, kdy všichni ostatní spí zimním spánkem v závětrí a za kamny. Dokažte, že vodáci nejsou padavky.

Přechod Brd se koná 14. února 1970. Podrobnosti se dozvíte na pražské junácké radě.

Ať je nás vodních skautů co nejvíce na srazu zimního přechodu BRD...

V Ý Z V A V Š E M O D D Í L Ů M A P Ř Í S T A V Ě M :

HKVS provedl v těchto dnech kontrolu registrace oddílů, smeček a rojů vodních vlčat, vodních světlušek-žabiček, vodních skautů a vodních skautek, vodních OSJ prostřednictvím organizační rady Ústřední rady Českého Junáka a zjistil závažné nedostatky v registraci vodních oddílů, smeček a rojů.

Upozornujeme, všechny oddíly, smečky a roje, na nutnost okamžité řádné registrace prostřednictvím střediska nebo přístavu, Obvodní rady Junáka, resp. Okresní rady Junáka Ústřední radě Českého Junáka - organizační radě.

V registraci výslovně uveďte označení "VODNÍ" oddíl, smečka nebo roj.

Zaregistrování všech vodních oddílů, smeček nebo rojů je velmi nutné pro celé hnutí vodního skautingu, neboť často při projednávání metodických, organizačních a finančních otázek a problémů se HKVS shledává s argumentací počtu registrovaných oddílů, smeček a rojů vodních skautů a skautek /vlčat a žabiček/.

Vítáme nové oddíly:

2. oddíl vodních skautek-Sluníčka kpt. Naďa Špelinová, Praha 2, Polská 36
příst. ing. Saša Zimová, Praha 5, Lumierů 189. Oddíl má 3 činovnice, 30
skautek a 12 žabiček /klubovna Praha 4, Rostislavova 14/.

Oddíl byl vytvořen v létě 1969 z 37. oddílu skautek Sluníčka. Je zařazen
v přístavu Dvojka Praha.

1. oddíl vodních skautů ve Žďáru nad Sázavou kpt. Josef Špinar, Horní
ul. 81. Žďár n. Sáz. I. příst. ing. Miloš Brabec, Žďár n. Sáz. I, Vysoc-
čany č. 744. Oddíl má 20 členů a 5 činovníků.

Od 1. října 1969 existuje v Jablonci n. N. 4. oddíl vodních skautů. S jeho
kapitánem br. Ant. Wienerem, Jablonec n. N., Lesní 18 jsme již delší do-
bu ve spojení. Jeho oddíl původně suchozemský se již delší dobu připravovo-
val, že se změní po prázdninách na vodácký. Oddíl pomáhal budovat br. Karel
Urban, dříve kpt. vodních skautů v Mladé Boleslavi, nyní stř. vých. zpravo-
daj v Jablonci n. N. Adresa přístavného: br. Ivo Raab, Jablonec n. N., Na
nýtině 7A. Oddíl má 21 členů a 2 činovníky.

V září 1969 vznikl 1. oddíl vodních skautů ve Vyšším Brodě. Br. kpt. Fran-
tišek Schusser, Hrudkov č. 12, Vyšší Brod, o. Č. Krumlov vedl od břez-
na 1968 1. odd. Junáka ve Vyšším Brodě. Pochází z 10. odd. Junáka v Č.
Budějovicích a v letech 1963 - 1966 vedl vodácký oddíl Robinson.

Br. Fr. Roznětínský, kpt. 109. oddílu vodních skautů v Kostelci n. L.
hlásí vytvoření přístavu vodních skautů v Kostelci n. L., který tvoří:
oddíl vodních skautů, oddíl vodních skautek /při oddíle jsou žabičky/ a je-
den oddíl vodních vlčat.

1. listopadu 1969 vznikl v Třeboni 2. oddíl vodních skautek, který vytvořil
br. kpt. Jaroslav Ciprýn, Jablonského 585, Třeboň. Má 25 členek. Br. Ciprýn
je starý vodák /již 1945 se zúčastnil tábora s 28. odd. vodních skautů Praha,
od té doby je stále aktivním vodákem/. Vytvořil nejprve oddíl Světlušek ve
středisku v Třeboni, ze kterého nyní vznikl 2. oddíl vodních skautek.

Br. ing. Ladislav Beták, kpt. 4. oddílu vodních skautů Strakonice ve své
obsáhlé zprávě o činnosti vodních skautů ve Strakonici hlásí vytvoření
5. smečky vodních vlčat ve Strakonici, kpt. Josef Pohanka, Sedlice, okr.
Strakonice /celkem 45 vlčat/ a vytvoření 3. oddílu vodních skautek, kpt.
Vítězslava Koppová, Strakonice I., Zvolenská 804 /16 členek/.

INZERÁT:::

Čtyřveslici s kormidelníkem v dobrém stavu vyměníme za dvě zachovalé kánoe /laminátové/. Zn. "Malá vodní plocha".

Zájemci o výměnu napište na adresu:
Bratr JAROSLAV BARÁK
Dymokury 267
okr. Nymburk.

- x - x - x - x - x -

JAK JSME ZNOVU ZAČALI NA VODĚ

Bylo to na památné zakládající schůzi střediska v šerém dávnověku na jaře 1968, kdy jsem v omluvitelném nadšení prohlásil, že si vezmu na starost vodní výcvik budoucích skautíků ve středisku a snad - jednou - vodácký oddíl.

"Tak to vím o dvou pramicích" zahlásil jistý mocný bratr neurčitelné skautské hodnosti z okresního města, "dostali je kdysi hasiči a dají Vám je. Jsou postarší, ale podívejte se na ně."

Není dobře věci odkládat, pomyslel jsem si, třeba bude hořet. Druhý den jsem si je jel prohlédnout. Nebyly postarší, byly staré. Docela dobře je mohl stavět praotec Noe.

Lodě ležely odevzdaně na břehu a koňadry na nich poskakovaly. Byly sice obrácené, ale nepodložené, takže odspodu tiše hnily. Obklopující je porost vrbiček jsem odhadl na stáří nejméně pěti let. Při bližším zkoumání upadl u jedné z lodí čelní tráme. Druhá vypadala zachovaleji, aspoň teda z ní nic neupadlo.

"Tuhle berem", prohlásil jsem.

"Cha", pronesl můj přítel Avart, dobrý suchozemský skaut, který má o lodích pojem značně mlhavý. "To ji chceš přebudovat na ponorku?"

Věc byla skutečně horší, než se zdálo, jak jsme o tři dny později zjistili. Loď jsme si přivezli k nám po suchu a otočili, po odškrabání nánosu neurčitelného složení se objevily díry, že by jimi hladce projela třítunka.

"To se zatímuje" prohodil jsem ledabyle ku kolemstrojícím budoucím námořníkům.

"To jako myslíš ucpat?" nedůvěřivě se zeptal Stag. "Čím?"

Byl tedy vydán povel k hledání ucpávacího materiálu. Kdosi odkudsi přinesl slamník, jiný přivlekl starou deku, ba byli junové, kteří obětavě nabízeli vlastní ponožky. Tyto pochybné materiály byly odmítnuty. Ponožky pak zvláště proto, že potřebovaly samy zatémovat a mimoto šířily mírný zápach, který by mohl v budoucnosti neblaze ovlivnit zdravotní stav lodních krys.

Témovací koudel nebyla dosažitelná, a tak jsme jako nejbližší vhodný materiál vybrali z dostupných starožitností kokosový koberec bratra Bagýry. "Kokos, jak známo, roste v Pacifiku a kokosovým ořechům nevádí ani slaná voda" - poučoval jsem mladší členy oddílu, stojící v půlkruhu nad tébichem. - "Kokosová vlákna jsou velmi pevná."

Poněkud jsem toto tvrzení narušil, když se mi hladce podařilo koberec přetřhnout. Byl v těch místech poněkud nahnílý, nebo Bagýrovi občas teče do chalupy.

"Ani kokos nesnáší sladkou vodu", nevinně podotklo jedno vlče.

Nicméně jsme koberec rozvláknili na provazy. Ve dně lodi byly mimo škvír, které jsou obvykle mezi prkny, široké a dlouhé praskliny. Vytáhl jsem nůž a ukázal, jak okraje prasklin seříznout, tak, aby byly užší směrem do lodi. Brkafka to asi dobře nepochopil a jal se odřezávat z lodí třísky jak na šoupačky.

"Já myslel, že si budeme opékat buřty," hájil se později.

"ak jsme si udělali vytloukáací klíny, smotali vždy několik kokosových provázků do silnějšího lana a vytloukali loď. Aby témovací provazce v lodi lépe držely, namázli jsme škvíry odpornou černou hmotou, kterou kdosi přitáhl s podotknutím, že tím strýček spravoval střechu u komína.

Byl to IZOTMEL a velmi se osvědčil. Drží na všem a tak důkladně, že mi z čistírny vrátili kalhoty s podotknutím, že na to jejich chemik nestačí /později jsem zjistil, že dobře pouští xylolem nebo benzenem/.

"A nyní přijde zlatý hřeb programu" - ohlásil jsem. "Natřeme celý spodek dehtem. Loď je suchá, dobře to chytne."

Družina Bobrů dostala čestný úkol rozdělat oheň pod plechovkou dehtu, do kterého jsme přidali trochu starého motorového oleje. Dle věkovitých zkušeností je totiž dehet lepší než asfalt a přídavek oleje ho ještě zvláční. /Odškrabávat asfalt ze silnice se pak vůbec nedoporučuje, i když jsem jednou toto počínání se zájmem pozoroval v Suchdole, kam přijela parta vodáků s nemožně rozeschlou pranicí/.

Zanedlouho se začal dehet vařit a šířit puch. Sousedé zavírali okna a nespokojeně pokašlávali.

Koště, kterým jsme začali vařící se dehet roztírat po dně lodi, se okamžitě k lodi přilepilo a při prvním pokusu o odtržení hladce přelomilo.

"Nebude to drhnout o dno?" Zeptal se Tom starostlivě.

Ubezpečili jsme ho, že tedy budeme jezdit jen při velké vodě. Nicméně jsme pro jistotu koště odsekali majzlíkem.

Témování pokračovalo zdárně. Za neuvěřitelně krátkou dobu byli skautíci přilepeni dílem k lodi, dílem k sobě. Po odlepení oddílu jsme ještě přiřízli prkna na sedačky a nastal slavnostní okamžik - spouštění lodi. Pochopitelně s křtěním lodi. Dostala jméno "Mořská želva" vzhledem k očekávaným jízdním vlastnostem.

Nastal historický okamžik - loď se dotkla vody. Tiše jsme pozorovali, jak do lodi teče, což po chvíli vyvolalo - vzdor slavnostní náladě - neuctivé poznámky.

"To se zatáhne", poznamenal jsem hlasem, který neponechával místo k pochybám.

Vždycky do lodi teče a vždycky se musí prohlásit tato zaklínací formule. Do lodi ovšem teče dál. Myslím, že i kapitán potápějícího se torpedoborce křičí na námořníky, kralující na vlnách "Nbojte se, to se zatáhne". Rovněž tak ve všech výchozích tábořištích, odkud se vyráží na puták, je vidět kapitány, jak zadumaně pohlížejí na pramice, zatížené kameny a potopené ke dnu, a přitom zjevně doufají, že bobtnající dřevo vykoná své.

Pak nastoupila slavnostní posádka v polobotkách, která se předtím učila pádlovat na lavičce v parku, a loď majestátně vyplula na svoji první plavbu.

Dále se nestalo nic zvláštního, jen ty polobotky bylo nutno usušit a háček spadl při přistávání do vody. Uznali jsme, že touto lidskou obětí bude dostatečně zajištěna přízeň boha vod a spokojeně jsme odešli do svých domovů.

Píše: ing. Mandl - BALCO

Příště: STAVÍME NOVÉ LODĚ

Kapitánská pošta č. 1/1970. Informační oběžník vodních skautů.
Vydává vlastním nákladem HKVS v Praze - pouze pro vnitřní potřebu.
V Praze dne 22. 1. 1970
